

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DELEGATURA W WARSZAWIE

LWA-4114-04/2010

Nr ewid. 135/2011//10/011/LWA

Informacja
o wynikach kontroli
wywiązywania się przez gminy
z obowiązku kontroli stanu technicznego
dróg publicznych
na terenie województwa mazowieckiego

Warszawa lipiec 2011 r.

Misją *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizją *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja o wynikach kontroli
wywiązywania się przez gminy
z obowiązku kontroli stanu technicznego
dróg publicznych na terenie
województwa mazowieckiego**

Zatwierdzam:

Dyrektor
Najwyższej Izby Kontroli
Delegatury w Warszawie

Mieczysław Kosmański

Warszawa, dnia 6 lipca 2011 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel. (22) 444-50-00
www.nik.gov.pl

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	4
2. Podsumowanie wyników kontroli	5
2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności	5
2.2. Synteza wyników kontroli	5
2.3. Uwagi końcowe i wnioski	6
3. Ważniejsze wyniki kontroli.....	8
3.1. Charakterystyka stanu prawnego oraz uwarunkowań ekonomicznych i organizacyjnych.....	8
3.2. Istotne ustalenia kontroli	11
4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli.....	20
4.1. Przygotowanie kontroli.....	20
4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli.....	20
5. Załączniki	22
5.1. Wykaz skontrolowanych podmiotów	22
5.2. Lista osób zajmujących kierownicze stanowiska, odpowiedzialnych za kontrolowaną działalność.....	23
5.3. Wykaz aktów prawnych dotyczących kontrolowanej działalności	25
5.4. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli.....	26

1. Wprowadzenie

Temat i numer kontroli

Wywiązywanie się przez gminy z obowiązku kontroli stanu technicznego dróg publicznych (I/10/011). Kontrola doraźna, przeprowadzona na terenie województwa mazowieckiego, z inicjatywy własnej Najwyższej Izby Kontroli, na podstawie art. 2 ust. 2 w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, pod względem legalności, rzetelności i gospodarności.

Uzasadnienie podjęcia kontroli

Wyniki kontroli² NIK przeprowadzanych poprzednio wskazują, że znaczna część jednostek samorządowych nie realizowała ustawowych obowiązków dotyczących okresowych kontroli stanu technicznego dróg i obiektów inżynierii drogowej, bądź wykonywała te obowiązki nieprawidłowo.

Cel kontroli i główne zagadnienia objęte kontrolą

Dokonanie oceny wywiązywania się przez jednostki samorządu terytorialnego z obowiązku przeprowadzania okresowych kontroli stanu technicznego dróg publicznych oraz prowadzenia wymaganej dokumentacji dotyczącej użytkowania tych dróg i obiektów mostowych.

Okres objęty badaniami kontrolnymi

Kontrolą objęto lata 2007-2010 (I półrocze), a czynności kontrolne przeprowadzono w okresie od 30 września 2010 r. do 31 marca 2011 r.

Organizacja kontroli

Kontrola została przeprowadzona w 41 jednostkach samorządowych województwa mazowieckiego (w tym: w 37 urzędach gmin, 2 urzędach miast i 2 urzędach miast i gmin). Wykaz skontrolowanych podmiotów został zamieszczony w załączniku nr 5.1. do *Informacji*.

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Zob: *Informacja o wynikach kontroli koordynacji robót w zakresie przebudowy, modernizacji, remontów dróg i towarzyszącej infrastruktury na terenie wybranych aglomeracji miejskich*, Warszawa maj 2009 r., nr ewid. 162/2008/P/08/171/LWA; *Informacja o wynikach kontroli działalności zarządzających drogami publicznymi w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego na terenie województw lubelskiego i podkarpackiego*, Lublin 2010 r., nr ewid.: 11/2010/P09150/LLU; *Informacja o wynikach kontroli wykonywania funkcji zarządcy dróg przez organy samorządu terytorialnego*, Warszawa marzec 2011 r., Nr ewid. 14/2011/P/10/185/KKT;

2. Podsumowanie wyników kontroli

2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności

NIK ocenia negatywnie wywiązywanie się zarządców dróg³ z obowiązku kontroli stanu technicznego dróg i obiektów mostowych oraz prowadzenia dokumentacji ewidencyjnej dla zarządzanych obiektów infrastruktury drogowej.

Ustalenia kontroli wskazują, że w skontrolowanych miastach i gminach:

- nie przeprowadzono okresowych kontroli stanu technicznego dróg i obiektów mostowych lub były one wykonywane przez osoby nie posiadające wymaganych kwalifikacji,
- nie dokumentowano przeglądów stanu dróg i obiektów mostowych,
- nie prowadzono lub prowadzono nierzetelnie książki dróg i obiektów mostowych,
- nie prowadzono dzienników objazdu dróg publicznych.

Ponadto NIK ocenia negatywnie planowanie i wydatkowanie przez gminy środków finansowych na remonty i modernizacje dróg. W badanym okresie, na remonty i modernizacje dróg, gminy wykorzystały ok. 74 % środków zaplanowanych.

Na 41 skontrolowanych jednostek 37 (90,2 %) NIK oceniła negatywnie, a 4 pozytywnie - pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

2.2. Synteza wyników kontroli

1. W 33 skontrolowanych jednostkach (80,5 %), nie przeprowadzono kontroli okresowych (co najmniej raz w roku), polegających na sprawdzeniu stanu technicznego elementów dróg narażonych na wpływy atmosferyczne i działania czynników występujących podczas eksploatacji. W 15 na 18 gmin, rocznymi kontrolami nie zostało objętych 71 obiektów mostowych (92,2 %) z 77 zlokalizowanych na terenie tych jednostek. W 12 gminach (29,3 %), okresowe kontrole nie były dokumentowane, a w 3 przypadkach czynności kontrolne były wykonywane przez osoby nieposiadające stosownych uprawnień budowlanych.

³ We wszystkich skontrolowanych podmiotach, zadania zarządcy drogi określone w przepisach *ustawy o drogach publicznych* oraz w *Prawie budowlanym*, wykonywał organ jednostki samorządu terytorialnego (tj. wójt, burmistrz).

Powyższe nieprawidłowości stanowią naruszenie art. 62 ust. 1 i 4 *ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane*⁴ [str. 12 - 13 *Informacji*].

2. Zarządcy dróg w 40 jednostkach (97,6 %) nie przeprowadzili kontroli okresowych (co najmniej raz na pięć lat) polegających na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania dróg, ich estetyki oraz otoczenia. Kontroli w tym zakresie nie przeprowadzono także na 57 (74,0 %) z 77 obiektów mostowych. [str. 13 - 14 *Informacji*].

3. Niezgodnie z § 9 ust. 1 pkt 1 *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r.*⁵, 22 (53,7 %) zarządców dróg nie prowadziło ksiąg dróg, 11 (26,8 %) prowadziło je nierzetelnie, a pięciu założyło te książki tylko dla części administrowanych przez nich dróg gminnych. W 18 gminach, na terenie których zlokalizowane były obiekty mostowe, w 11 przypadkach (61,1 %) zarządcy nie prowadzili ksiąg obiektów mostowych, a w dwóch przypadkach (11,1 %), książki te były prowadzone nierzetelnie [str. 15 - 16 *Informacji*].

4. W 33 jednostkach (80,5 %) zarządcy dróg nie prowadzili dzienników objazdu dróg gminnych, w czterech (9,8 %) dzienniki były prowadzone nierzetelnie, a w jednym przypadku do dziennika objazdu wpisywano tylko te drogi dla których założono książki dróg [str. 16 - 17 *Informacji*].

5. Gminy nie przeznaczały wystarczających środków finansowych na utrzymanie dróg w należytym stanie. W związku z tym ograniczono zakresy prac związanych z utrzymaniem i ochroną dróg do najbardziej koniecznych przedsięwzięć. W 24 gminach (58,5 %), komórki organizacyjne, do których kompetencji należały sprawy drogownictwa, nie zgłaszały zapotrzebowań na środki w zakresie remontów dróg. W okresie objętym kontrolą, gminy wydatkowały łącznie 112 521,8 tys. zł na remonty i modernizacje dróg, co stanowiło 74,1 % planów pierwotnych (łącznie 151 890,3 tys. zł) i 64,0 % planów po zmianach (łącznie 175 817,6 tys. zł) [str. 17 - 19 *Informacji*].

2.3. Uwagi końcowe i wnioski

Według stanu na koniec 2009 r. drogi gminne stanowiły 59,3 % ogólnej długości dróg publicznych na terenie województwa mazowieckiego⁶.

⁴ Dz.U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.

⁵ *Rozporządzenie w sprawie numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom* – Dz.U. Nr 67, poz. 582

⁶ Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego: *Drogi publiczne ogółem według kategorii dróg i województw w 2009 r.*

Zarządcy dróg gminnych objęci kontrolą NIK wskazywali, że jedną z przyczyn niewykonywania okresowych kontroli stanu dróg i obiektów mostowych były niewystarczające środki finansowe na ich przeprowadzenie i trudności z zatrudnianiem pracowników posiadających odpowiednie kwalifikacje wymagane *ustawą Prawo budowlane*. Ograniczenia finansowe były również wskazywane przez zarządców dróg jako przyczyna nieprowadzenia lub braku aktualizacji ksiąg dróg i ksiąg obiektów mostowych oraz dzienników objazdu dróg gminnych.

Brak okresowych kontroli i przeglądów dróg i mostów oraz zaniechania w dokumentowaniu tych czynności pozbawiają samorządy usystematyzowanej wiedzy o stanie technicznym dróg i obiektów inżynierii drogowej, co utrudnia racjonalne planowanie niezbędnych remontów i innych robót. Brak tej wiedzy rzutuje również negatywnie na bezpieczeństwo ruchu drogowego, nie pozwala bowiem na podejmowanie niezbędnych działań naprawczych w razie dewastacji elementów dróg, a zwłaszcza mostów, kluczowych z punktu widzenia bezpiecznego przemieszczania się.

W związku z ustaleniami kontroli NIK formułuje następujące wnioski pokontrolne:

Do zarządców dróg gminnych, o:

- pełne wykorzystywanie planowanych środków finansowych na remonty i modernizacje dróg,
- przeprowadzanie okresowych kontroli (rocznych i co najmniej raz na 5 lat) na wszystkich drogach publicznych i obiektach inżynierii drogowej przez osoby posiadające stosowne kwalifikacje,
- założenie dokumentacji ewidencyjnej obejmującej: ksiągę drogi, ksiągę obiektu mostowego i wykaz obiektów mostowych oraz dziennik objazdu dróg,
- dokumentowanie okresowych kontroli stanu dróg i obiektów mostowych,

Do powiatowych inspektorów nadzoru budowlanego, o:

- podjęcie stosownych działań, w ramach sprawowanego nadzoru budowlanego, wobec zarządców dróg, na których ciąży obowiązek wykonywania okresowych kontroli stanu technicznego dróg i obiektów inżynierii drogowej oraz prowadzenia ich dokumentacji ewidencyjnej.

3. Ważniejsze wyniki kontroli

3.1. Charakterystyka stanu prawnego oraz uwarunkowań ekonomicznych i organizacyjnych

3.1.2. Stan prawny

Zarządzanie drogami publicznymi

*Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych*⁷ jest podstawowym aktem prawnym regulującym m.in. kwestie utrzymania dróg publicznych oraz ich ochrony w zakresie warunków bezpieczeństwa ruchu. Drogi publiczne, ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się na krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Organy jednostek samorządu terytorialnego, do których właściwości należą m.in. sprawy z zakresu budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg są zarządcami drogi (art. 19 ust. 1). Zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt 4, zarządcą dróg gminnych jest wójt (burmistrz, prezydent miasta).

Zarządzanie drogami publicznymi może być przekazywane między zarządcami w trybie porozumienia (art. 19 ust. 4). Art. 20 *ustawy* określa zadania zarządców dróg, do których należy m.in.:

- utrzymanie nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą,
- prowadzenie ewidencji dróg i obiektów mostowych,
- przeprowadzanie okresowych kontroli stanu dróg i drogowych obiektów inżynierskich oraz przepraw promowych, ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na stan bezpieczeństwa ruchu drogowego,

Zarządca drogi gminnej może wykonywać swoje obowiązki przy pomocy jednostki organizacyjnej będącej zarządem drogi, utworzonej przez radę gminy. Jeżeli jednostka taka nie została utworzona, zadania zarządu drogi wykonuje zarządca (art. 21 ust. 1).

Ewidencja i informacje dotyczące zarządzanych dróg

Na podstawie art. 10 ust. 12 *ustawy o drogach publicznych* Minister Infrastruktury wydał *rozporządzenie z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów*

⁷ Dz.U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 ze zm.

*nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom*⁸. Rozporządzenie określa m.in. zakres, treść i sposób prowadzenia ewidencji dróg i obiektów mostowych. Ewidencja obejmuje m.in. następujące dokumenty (§ 9 ust. 1):

- książkę drogi,
- dziennik objazdu dróg,
- książkę obiektu mostowego,
- wykaz obiektów mostowych.

Aktualizacja ewidencji powinna być dokonywana na bieżąco, nie później niż do końca pierwszego kwartału każdego roku kalendarzowego za rok kalendarzowy bezpośrednio poprzedzający (§ 16). W książce drogi, książce obiektu mostowego i dzienniku objazdu dróg rejestruje się i odnotowuje m.in. ustalenia z kontroli ich stanu technicznego. Książkę drogi prowadzi właściwy zarządca drogi oddzielnie dla każdego jej odcinka, a dziennik objazdu dróg oddzielnie dla każdej kategorii drogi (§ 10 – 11). Książki obiektu sporządza się w jednym egzemplarzu i prowadzi się je osobno dla każdego obiektu mostowego (§ 13). Wykaz obiektów mostowych prowadzi się dla wszystkich obiektów o świetle otworów równym lub większym niż 150 cm (§ 15 ust. 1 *rozporządzenia*).

Kontrole okresowe stanu technicznego dróg i obiektów mostowych

W świetle przepisów *ustawy Prawo budowlane* (art. 3 pkt 1 lit. b) w związku z art. 3 pkt 3) drogi i mosty są obiektami budowlanymi. Zgodnie z art. 61 *Prawa budowlanego* właściciel lub zarządca obiektu budowlanego jest obowiązany m.in. utrzymywać i użytkować obiekt zgodnie z jego przeznaczeniem i wymaganiami ochrony środowiska oraz utrzymywać w należytych stanie technicznym i estetycznym, nie dopuszczając do nadmiernego pogorszenia jego właściwości użytkowych i sprawności technicznej. Do jego obowiązków należy również zapewnienie, przy dochowaniu staranności, bezpiecznego użytkowania obiektu w razie wystąpienia czynników zewnętrznych, związanych z działaniem człowieka lub sił natury, m.in. takich jak: wyładowania atmosferyczne, silne wiatry, intensywne opady atmosferyczne, osuwiska ziemi, zjawiska lodowe na rzekach lub powódzie, w wyniku których następuje uszkodzenie obiektu budowlanego lub bezpośrednie zagrożenie takim uszkodzeniem, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska. Budowle powinny być w czasie ich użytkowania poddawane kontrolom okresowym przez właściciela lub zarządcę (art. 62 ust. 1 i 2):

⁸ Dz.U. Nr 67, poz. 582

- co najmniej raz w roku, polegającym na sprawdzeniu stanu technicznego elementów budowli narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania,
- co najmniej raz na 5 lat, polegającym na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania budowli, jej estetyki oraz otoczenia.

W trakcie kontroli okresowej należy sprawdzić wykonanie zaleceń z poprzedniej kontroli (art. 62 ust. 1a). Kontrole okresowe przeprowadzają osoby posiadające uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności (art. 62 ust. 4). Podstawę do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (w tym wykonywania powyższych kontroli), zgodnie z art. 12 ust. 7 *ustawy Prawo budowlane*, stanowi wpis na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego inżynierów budownictwa, potwierdzony zaświadczeniem wydanym przez tę izbę. Izby funkcjonują w oparciu o *ustawę z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa lub urbanistów*⁹.

Na powiatowych inspektorach nadzoru budowlanego spoczywa obowiązek nadzoru i kontroli *przepisów Prawa budowlanego* oraz wydawanie decyzji w sprawach określonych tą *ustawą* (art. 81 ust. 1). Powiatowy inspektor nadzoru budowlanego (art. 62 ust. 3) w razie stwierdzenia nieodpowiedniego stanu technicznego budowli lub jej części, mogącego spowodować zagrożenie: życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia bądź środowiska – nakazuje przeprowadzenie kontroli, o której mowa w art. 62 ust. 1, a także może żądać przedstawienia ekspertyzy stanu technicznego obiektu lub jego części.

Stosownie do art. 64 ust. 1 *ustawy Prawo budowlane*, właściciel lub zarządca jest obowiązany prowadzić dla każdej budowli, której projekt jest objęty obowiązkiem sprawdzenia, o którym mowa w art. 20 ust. 2, książkę obiektu budowlanego. Zgodnie z art. 64 ust. 2 pkt 3, zwolnieni z tego obowiązku są zarządzający drogami i obiektami mostowymi, jeżeli dla tych obiektów prowadzi się książkę drogi lub książkę obiektu mostowego na podstawie art. 20 pkt 9 *ustawy o drogach publicznych*.

Książka jest dokumentem przeznaczonym do zapisów dotyczących przeprowadzanych badań i kontroli stanu technicznego, remontów i przebudowy - w okresie użytkowania. Obowiązek usuwania uszkodzeń i braków, które mogłyby spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska, stwierdzonych podczas kontroli stanu technicznego obiektu - określa art. 70 *ustawy Prawo budowlane*.

⁹ Dz.U. z 2001 r. Nr 5, poz. 42 ze zm.

3.1.2. Uwarunkowania ekonomiczno-organizacyjne

Na koniec 2009 r. łączna długość dróg publicznych w Polsce wynosiła 384 830 km¹⁰, z czego długość dróg o nawierzchni twardej¹¹ (ulepszonej i nieulepszonej) wynosiła 268 806,7 km, pozostałe 116 023,3 km to drogi o nawierzchni gruntowej¹². Większość dróg publicznych (366 251,3 km, tj. 95,2 %) była zarządzana przez jednostki samorządu terytorialnego, w tym przez gminy 211 186,3 km (54,9 % ogółu dróg publicznych). W 2009 r. ponad 30 % dróg gminnych posiadała nawierzchnię gruntową, przy czym długość tych dróg uległa skróceniu w stosunku do 2008 r. o 6 057 km (5 %).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. łączna długość dróg publicznych na terenie województwa mazowieckiego wynosiła 50 426,7 km, w tym: krajowe – 2 353,8 km, wojewódzkie – 2 995,8 km, powiatowe – 15 185,5 km, gminne – 29 891,6 km. Drogi gminne stanowiły 59,3 % łącznej długości dróg publicznych województwa mazowieckiego i 14,2 % dróg gminnych w Polsce.

3.2. Istotne ustalenia kontroli

3.2.1. Organizacja zarządzania drogami gminnymi

W jednostkach samorządu terytorialnego objętych kontrolą nie zostały utworzone¹³ jednostki organizacyjne, będące zarządami dróg. W związku tym, stosownie do art. 19 ust. 2 pkt 4 *ustawy o drogach publicznych*, funkcje zarządców dróg pełnili wójtowie lub burmistrzowie. Żaden z zarządców dróg nie upoważnił pracownika urzędu gminy¹⁴ do załatwiania spraw w jego imieniu, w ustalonym zakresie, a w szczególności do wydawania decyzji administracyjnych. Na podstawie regulaminów organizacyjnych w urzędach gmin zadania dotyczące drogownictwa były przypisane poszczególnym wydziałom lub stanowiskom pracy.

W ocenie NIK liczba pracowników w skontrolowanych jednostkach, zajmujących się prowadzeniem ewidencji dróg oraz okresowymi kontrolami stanu technicznego dróg

¹⁰ Długość dróg krajowych wynosiła 18 578,7 km, wojewódzkich – 28 465,8 km, powiatowych – 126 599,2 km, gminnych – 211 186,3 km (źródło: GUS „Transport drogowy – Drogi publiczne ogółem, według kategorii dróg i rodzajów nawierzchni”).

¹¹ Do dróg o twardej nawierzchni zalicza się drogi o nawierzchni twardej ulepszonej (z kostki kamiennej, klinkieru, betonu, z płyt kamienno-betonowych, bitumu) oraz drogi o nawierzchni nieulepszonej (tłuczniowej i brukowej).

¹² Do dróg o nawierzchni gruntowej zalicza się drogi o nawierzchni z gruntu rodzimego oraz utrwalone w wyniku specjalnych zabiegów i preparacji gruntu rodzimego przy pomocy mieszanin wykonanych z gliny, żwiru, żużla, itp.

¹³ Na podstawie art. 21 ust. 1 *ustawy o drogach publicznych*

¹⁴ Na podstawie art. 21 ust. 1a *ustawy o drogach publicznych*.

i obiektów mostowych, była niewystarczająca. Wiązało się to z trudnościami w pozyskaniu specjalistycznej kadry, które wynikały z braku możliwości zaoferowania konkurencyjnych warunków płacowych przez j.s.t., ograniczonych możliwości uzyskania uprawnień budowlanych oraz dużej płynności zatrudnienia.

3.2.2. Kontrole okresowe (roczne) stanu technicznego dróg gminnych i obiektów mostowych

Przeprowadzanie okresowych kontroli stanu dróg i obiektów inżynierii drogowej należy do podstawowych zadań zarządcy dróg. Kontrole okresowe powinny obejmować sprawdzenie stanu technicznego elementów dróg narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas ich użytkowania.

NIK ocenia negatywnie fakt, że w latach 2007-2010 (I półrocze) z 41 podmiotów objętych badaniem kontrolnym, 33 (80,5 %) nie przeprowadziło rocznych kontroli okresowych, o których mowa w art. 20 pkt 10 *ustawy o drogach publicznych* oraz w art. 62 ust. 1 pkt 1 *ustawy Prawo budowlane*. Nie objęto okresowymi kontrolami stanu dróg lub nie udokumentowano ich przeprowadzenia łącznie 1 775 odcinków dróg, co stanowiło 71,8 % wszystkich dróg gminnych zlokalizowanych na terenie skontrolowanych gmin (2 471 odcinków o łącznej długości 3 564,4 km).

W trzech gminach¹⁵ stwierdzono, że okresowe kontrole stanu technicznego dróg były przeprowadzone przez osoby nieuprawnione, tj. nieposiadające aktualnych zaświadczeń o wpisie na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego inżynierów budownictwa oraz stosownych uprawnień budowlanych. Powyższe stanowiło naruszenie art. 12 ust. 7 *ustawy Prawo budowlane*.

W okresie objętym badaniem kontrolnym NIK tylko dwóch zarządców¹⁶ wywiązywało się z obowiązku corocznego przeprowadzenia kontroli stanu technicznego dróg. Kontrole te były wykonywane przez osoby posiadające wymagane uprawnienia. Dodatkowo, na terenie gminy Lesznówola, przeglądy stanu dróg w 2010 r. zostały wykonane przez osobę posiadającą uprawnienia do ich przeprowadzenia, natomiast w latach 2007-2009 kontrolujący uprawnień takich nie posiadali.

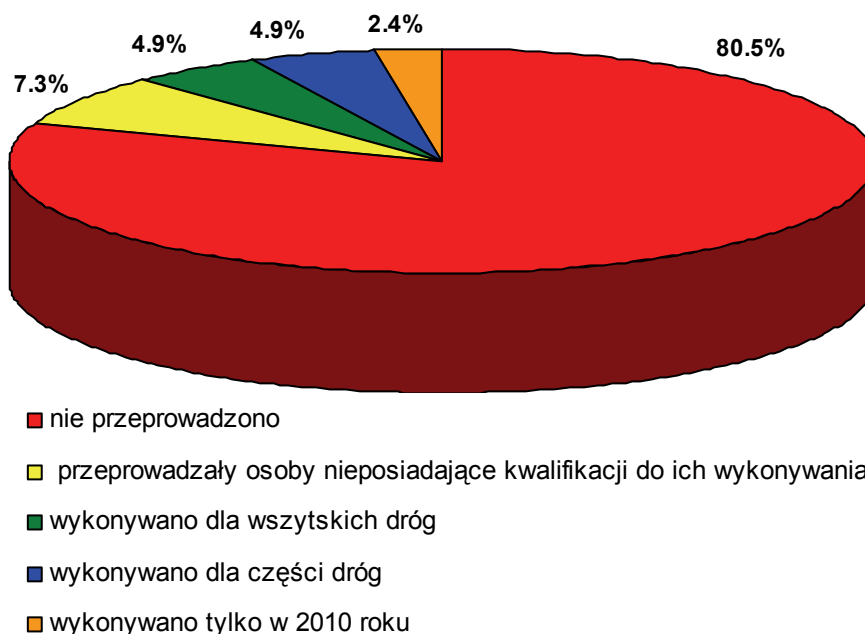
W 13 przypadkach zarządcy dróg oświadczyli kontrolerom NIK, że roczne kontrole były przeprowadzane przez pracowników urzędów gmin, jednak czynności kontrolne nie były

¹⁵ Drobin, Mordy i Zakrzew.

¹⁶ Wójt Gminy Gózd, Wójt Gminy Michałowice.

dokumentowane. Dwóch zarządców¹⁷ wykonywało roczne kontrole dla części dróg, a jeden¹⁸ przeprowadził je tylko w 2010 r.

Rys. 1. Roczne kontrole stanu technicznego dróg w latach 2007-2010 (I półrocze)

Źródło: Opracowano na podstawie wyników kontroli NIK.

W latach 2007-2010 (I półrocze) 15 zarządców dróg nie wykonało rocznych przeglądów stanu technicznego w odniesieniu do 71 obiektów mostowych (tj. 92,2 % obiektów mostowych zlokalizowanych na terenie 18 gmin z 41 objętych badaniem NIK). Tylko dwóch zarządców¹⁹ wywiązywało się z obowiązku przeprowadzania corocznych kontroli stanu technicznego obiektów mostowych, a jeden zarządca²⁰ wykonał taki przegląd w 2009 r.

3.2.3. Kontrole okresowe (co najmniej raz na 5 lat) stanu technicznego dróg gminnych i obiektów mostowych

Obiekty budowlane (w tym drogi i obiekty mostowe) należy utrzymywać w należyтым stanie technicznym i estetycznym, nie dopuszczając do nadmiernego pogorszenia ich właściwości użytkowych i sprawności technicznej. Obowiązek dotyczący prowadzenia, co najmniej raz na 5 lat, okresowych kontroli (zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 2 *ustawy Prawo*

¹⁷ Wójt Gminy Zakrzew dla 12 z 75 dróg oraz Burmistrz Miasta Mławy dla 298 dróg z 340.

¹⁸ Wójt Gminy Pokrzywnica.

¹⁹ Burmistrz Mławy i Wójt Gminy Lesznówola.

²⁰ Wójt Gminy Rybno.

budowlane) polegających na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania dróg i ich estetyki, nie był realizowany przez 40 zarządców dróg (97,6 %) z 41 objętych badaniem kontrolnym NIK. Nie przeprowadzono kontroli okresowych na 2 131 odcinkach dróg, tj. 86,2 % z 2 471 odcinków zlokalizowanych na terenie 41 gmin. Tylko drogi na terenie miasta Mławy posiadały ważne, udokumentowane pięcioletnie przeglądy ich stanu technicznego i estetyki.

Nieprawidłowości w zakresie realizacji obowiązku prowadzenia, co najmniej raz na 5 lat, okresowych kontroli polegających na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektów mostowych, ich estetyki oraz otoczenia, ujawniono w 12 gminach (z 18 na terenie których były zlokalizowane obiekty mostowe). Ważnych pięcioletnich przeglądów nie posiadało 57 obiektów mostowych (74 %) z 77 objętych badaniem. Jedynie sześciu zarządców dróg²¹ wykonało pięcioletnie przeglądy stanu technicznego obiektów mostowych. Przyczyną nieprzeprowadzenia kontroli okresowych mostów był w większości przypadków brak pracowników posiadających wymagane uprawnienia budowlane w specjalności mostowej oraz wysokie koszty wykonania tych kontroli.

Odpowiedzialnymi za brak okresowych kontroli (rocznych i co najmniej raz na 5 lat) stanu dróg i obiektów mostowych byli wójtowie i burmistrzowie, jako zarządcy dróg. Jak wynika z ustaleń kontroli NIK zaniechania w tym zakresie były tłumaczone, w większości przypadków, brakiem znajomości obowiązujących przepisów. Za okresowe kontrole często uznawano czynności związane z utrzymaniem dróg (polegające na dokonywaniu ich objazdów).

* * *

W ocenie NIK, nieprzeprowadzanie kontroli stanu technicznego dróg i obiektów mostowych lub zaniechanie dokumentowania tych kontroli nie pozwala zarządcom dróg na rzetelną analizę informacji o ich stanie, co jest niezbędne do właściwego przygotowania i przeprowadzenia inwestycji w zakresie modernizacji lub remontów. Ponadto zaniechanie kontroli i przeglądów może skutkować zagrożeniem dla życia i zdrowia użytkowników dróg, zwłaszcza obiektów mostowych, nie pozwala bowiem na odpowiednio wczesne wykrycie zniszczonych elementów, kluczowych z punktu widzenia bezpieczeństwa ich użytkowania.

²¹ Wójtowie gmin: Nowa Sucha, Pniewy, Pokrzywnica, Rybno, Świercze i Burmistrz Mławy.

3.2.4. Prowadzenie książki drogi i książki obiektu mostowego

Obowiązek prowadzenia dokumentacji ewidencyjnej dróg i obiektów mostowych oraz dokonywania w nich zapisów dotyczących m.in. kontroli stanu technicznego wynika z art. 20 pkt 9 *ustawy o drogach publicznych*.

Dwudziestu dwóch zarządców (53,7 % skontrolowanych przez NIK) nie prowadziło książki dla żadnej drogi (1 140 odcinków dróg), a jeden²² założył je dopiero w 2010 r., przy czym nie zawierały one wszystkich wymaganych wpisów. Dziewięciu zarządców prowadziło książki drogi (404 książki) niezgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 1 do *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r.* (oprócz strony tytułowej i zbiorczych zestawień danych technicznych książki te nie zawierały pozostałych wpisów). Pięciu zarządców prowadziło książki drogi tylko dla części dróg. I tak:

- Gmina Lesznówola - założono książki dla 53 odcinków dróg z 201 zlokalizowanych na terenie gminy,
- Gmina Prażmów - na 110 dróg zlokalizowanych na terenie gminy założono książki dla 86 z nich; ponadto książki te prowadzone były nierzetelnie (nie zawierały wszystkich wymaganych wpisów),
- Gmina Przytyk - książki założono dla 12 spośród 24 dróg gminnych,
- Gmina Stanisławów - spośród 33 dróg gminnych, książki założono tylko dla 3,
- Gmina Zakrzew - założono książki dla 4 dróg spośród 75 zlokalizowanych na terenie gminy.

Tylko czterech zarządców²³ założyło książki dla wszystkich dróg gminnych i prowadziło je zgodnie z wymaganym wzorem.

Pięciu zarządców²⁴ założyło książki obiektów mostowych i prowadziło je zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 4 do *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r.* Natomiast 11 zarządców dróg nie założyło książek dla 49 obiektów mostowych spośród 77 występujących na terenie 18 gmin (na 41 skontrolowanych). Dwóch zarządców²⁵ założyło książki obiektów mostowych, nie zamieszczając w nich jednak wszystkich wymaganych wpisów.

Dla dróg gminnych i obiektów mostowych, dla których wbrew art. 20 pkt 9 *ustawy o drogach publicznych*, nie założono książek dróg lub książek obiektów mostowych

²² Wójt Gminy Pokrzywnica.

²³ Wójt Gminy Jedlińsk, Wójt Gminy Sanniki, Wójt Gminy Świercze i Burmistrz Mławy

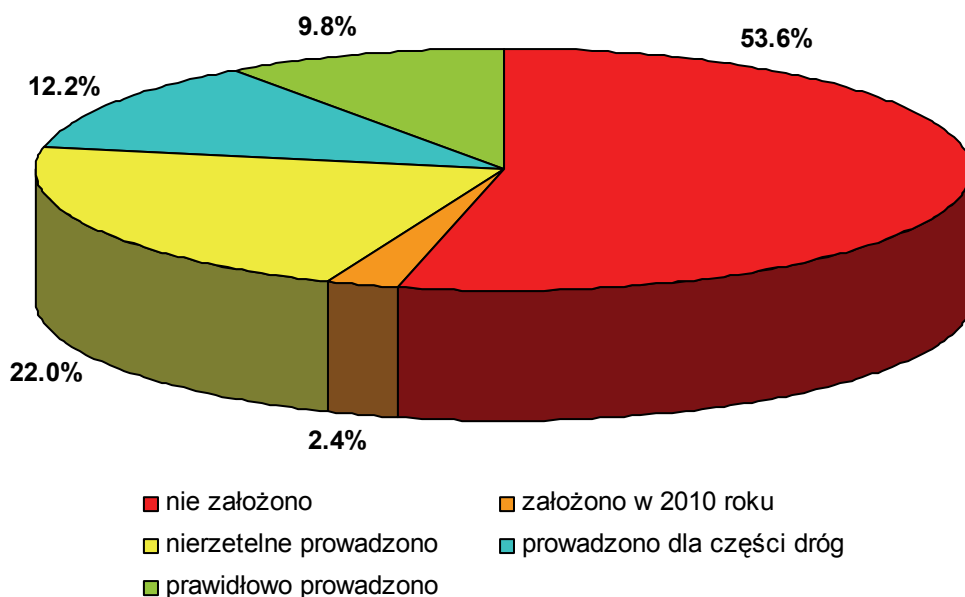
²⁴ Wójtowie Gmin: Iłów, Kowala, Lesznówola, Świercze i Burmistrz Mławy.

²⁵ Wójt Gminy Pniewy i Wójt Gminy Rybno.

nie założono również księzek obiektów budowlanych, co stanowiło naruszenie art. 64 ust. 1 ustawy *Prawo budowlane*²⁶.

Odpowiedzialność za brak księzek dróg i obiektów mostowych oraz za ich nierzetelne prowadzenie ponoszą zarządcy dróg oraz pracownicy urzędów gmin, którym powierzono prowadzenie tych dokumentów.

Rys 2. Prowadzenie księzek dróg gminnych w latach 2007-2010 (I półrocze)

Źródło: Opracowano na podstawie wyników kontroli NIK.

* * *

Zaniechanie prowadzenia księzek dróg i obiektów mostowych uniemożliwia gromadzenie w sposób ciągły wiedzy o stanie technicznym tych obiektów. W rezultacie ograniczona jest możliwość prowadzenia racjonalnej i planowej gospodarki dla zarządzanych dróg i obiektów mostowych, w zakresie bieżącego utrzymania, remontów lub modernizacji.

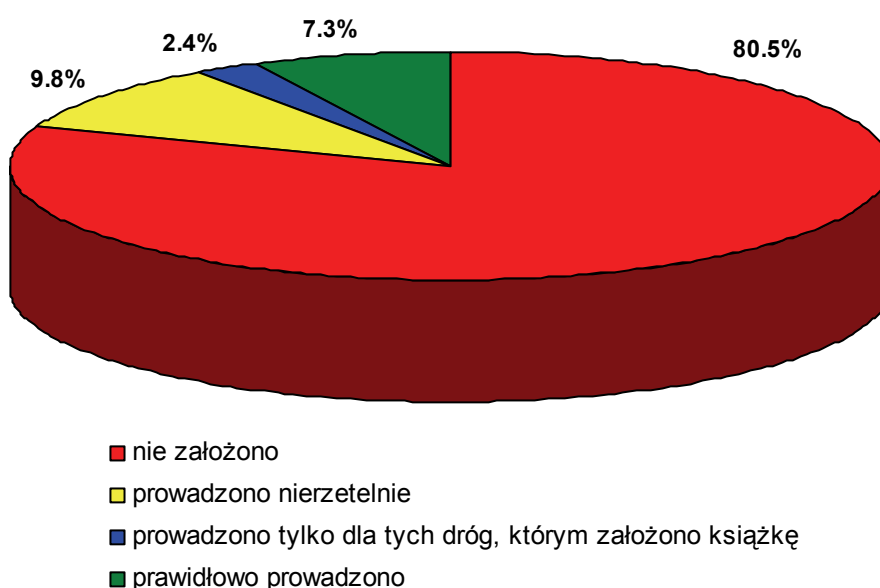
3.2.5. Prowadzenie dziennika objazdu dróg gminnych

Na podstawie § 11 *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r.* zarządca drogi zobowiązany jest do prowadzenia dziennika objazdu dróg (prowadzonego oddzielnie dla każdej kategorii drogi). Zakres gromadzenia w dzienniku objazdu dróg danych określono w załączniku nr 2 do tego *rozporządzenia*.

²⁶ Obowiązek prowadzenia książki obiektu budowlanego nie obejmuje zarządcy drogi lub obiektu mostowego, jeżeli prowadzi on książkę drogi lub książkę obiektu mostowego na podstawie przepisów ustawy o drogach publicznych.

Jak wynika z ustaleń kontroli NIK aż 33 zarządców (80,5 %) nie założyło dziennika objazdu dróg gminnych, a jeden²⁷ prowadził go tylko dla dróg które posiadały książki. Czterech zarządców²⁸ nierzetelnie prowadziło dziennik objazdu dróg gminnych, ponieważ nie zawierał on wszystkich wymaganych wpisów określonych w załączniku nr 2 do *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r.* Tylko 3 zarządców dróg²⁹ (7,3 %) założyło i prowadziło dziennik dróg gminnych zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 2 do ww. *rozporządzenia*.

Rys 3. Prowadzenie dziennika objazdu dróg gminnych w latach 2007-2010 (I półrocze)

Źródło: Opracowano na podstawie wyników kontroli NIK.

Od odpowiedzialność za brak dzienników objazdu dróg gminnych oraz za ich nierzetelne prowadzenie ponoszą wójtowie (burmistrzowie) gmin oraz pracownicy upoważnieni do ich prowadzenia.

3.2.6. Wykorzystanie środków na finansowanie drogownictwa gminnego

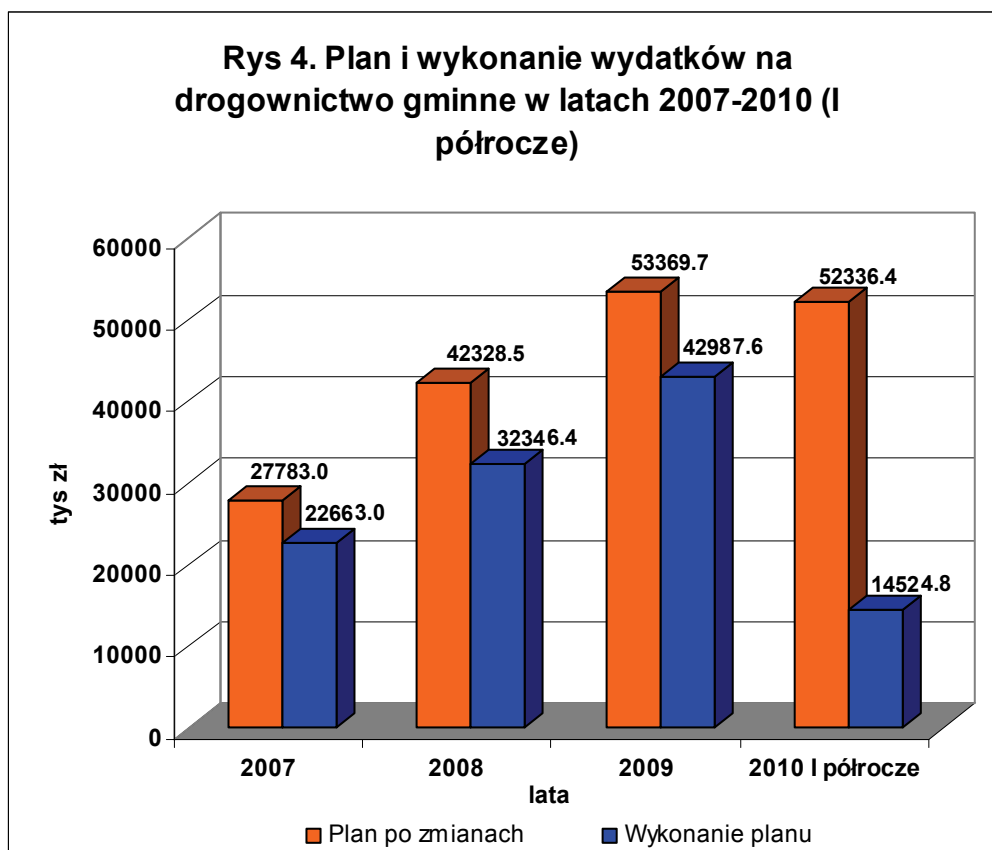
Środki przeznaczone przez gminy na finansowanie drogownictwa nie zapewniały utrzymania właściwego stanu technicznego dróg. Określanie potrzeb na wydatki bieżące i inwestycyjne w zakresie remontów i modernizacji dróg odbywało się głównie na podstawie

²⁷ Wójt Gminy Zakrzew.

²⁸ Wójt Gminy Lesznowola, Wójt Gminy Michałowice, Wójt Gminy Przytyk i Burmistrz Miasta i Gminy Drobin.

²⁹ Wójt Gminy Gózd, Wójt Gminy Kowala, Wójt Gminy Świercze i Burmistrz Mławy.

wydatków roku poprzedniego powiększone o wskaźnik inflacji oraz niepełne informacje wynikające z przeprowadzonych oględzin i przeglądów okresowych (objazdów dróg). W planach finansowych uwzględniano także wnioski radnych, sołectw i mieszkańców.

Źródło: Opracowano na podstawie wyników kontroli NIK.

W okresie objętym kontrolą 24 komórki organizacyjne urzędów gmin (58,5 % skontrolowanych), do których kompetencji należały sprawy drogownictwa, nie zgłaszały zapotrzebowania na środki finansowe w zakresie remontów dróg zlokalizowanych na ich terenie. W latach 2007-2010 (I półrocze) 40 skontrolowanych jednostek³⁰ na remonty i modernizacje dróg wydatkowało łącznie 112 521,8 tys. zł, co stanowiło 74,1 % planów pierwotnych (151 890,3 tys. zł) i 64 % planów po zmianach (175 817,6 tys. zł). I tak np.:

- pomimo, iż w budżecie gminy **Zakrzew**, na remonty dróg, zabezpieczano wyższe kwoty od planowanych to i tak nie zostały one wykorzystane. Potrzeby finansowe na realizację zadań inwestycyjnych i bieżącego utrzymania dróg w latach 2007-2010

³⁰ Brak danych z Urzędu Gminy Pokrzywnica.

zostały oszacowane w łącznej wysokości 19 949,0 tys. zł, a plany po zmianach zakładały wydatkowanie 18 822,0 tys. zł, natomiast faktyczne (do 30 czerwca 2010 r.) poniesione wydatki na remonty i modernizacje dróg wyniosły łącznie 8 971,0 tys. zł, co stanowiło 45 % zapotrzebowania i 47,7 % planów po zmianach.,

- potrzeby na remonty bieżące i inwestycyjne dróg, w okresie objętym kontrolą, określone przez Urząd Gminy Ciechanów oszacowano na łączną kwotę 21 073,0 tys. zł, natomiast plan po zmianach przewidywał wydatkowanie tylko 12 246,0 tys. zł, a faktycznie (do 30 czerwca 2010 r.) wydatki na utrzymanie i remonty dróg wyniosły 7 526,0 tys. zł, tj. 35,7 % zapotrzebowania,
- potrzeby finansowe zostały oszacowane przez Urząd Gminy Michałowice, w latach objętych kontrolą, na łączną kwotę 7 327,0 tys. zł. Rada Gminy uchwaliła pierwotny plan wydatków w tym zakresie w łącznej wysokości 8 256,0 tys. zł, a plan po zmianach zakładał wydatkowanie 10 311,0 tys. zł, natomiast łącznie do 30 czerwca 2010 r. wydatkowano 7 890,0 tys. zł, co stanowiło 76,5 % planu po zmianach.

Pomimo ograniczeń w zapewnieniu przez skontrolowane jednostki samorządu terytorialnego adekwatnych do potrzeb środków na finansowanie drogownictwa, w latach objętych kontrolą, nastąpił wzrost nakładów na ten cel.

3.2.7. Pozostałe ustalenia kontroli

Badanie kontrolne NIK wykazało, że w 30 skontrolowanych jst nie opracowano wewnętrznych procedur przeprowadzania kontroli stanu technicznego dróg i obiektów mostowych. Opracowanie i stosowanie tych procedur nie jest obligatoryjne³¹, jednakże w ocenie NIK, jest przejawem dobrej praktyki administracyjnej, ułatwiającej rzetelne wykonywanie zadań w zakresie zarządzania drogami. Brak takich procedur powodował niejednolite podejście przy określaniu stanu technicznego dróg i obiektów mostowych. W większości przypadków nie sporządzano protokołów z okresowych kontroli stanu technicznego oraz nie dokumentowano realizacji zaleceń z poprzednich przeglądów. Nieprawidłowości te skutkowały także brakiem informacji, czy ewentualne usterki wykryte podczas poprzednich kontroli stanu technicznego drogi zostały usunięte. W konsekwencji dane pozyskane z przeglądów dróg i obiektów mostowych nie pozwalały na rzetelną analizę stanu technicznego zarządzanej sieci drogowej.

³¹ Zarówno przepisy *ustawy Prawo budowlane*, jak i *ustawy o drogach publicznych* nie nakładają na zarządcę drogi obowiązku ustanowienia procedur okresowych kontroli.

4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

4.1. Przygotowanie kontroli

Kontrola została podjęta z własnej inicjatywy Najwyższej Izby Kontroli. Temat kontroli mieścił się w jednym z kierunków kontroli NIK na lata 2009-2011, tj. „Państwo efektywnie zarządzające zasobami publicznymi” oraz w głównym obszarze badań kontrolnych w 2010 r. pn. „budowa, rozbudowa i utrzymanie infrastruktury”.

Przed rozpoczęciem kontroli przeprowadzono analizę wcześniejszych kontroli NIK z zakresu budowy, remontów i utrzymania bieżącego dróg³².

4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli

Wszystkie protokoły kontroli zostały podpisane przez kierowników kontrolowanych jednostek bez zastrzeżeń.

Po zakończeniu kontroli skierowano wystąpienia pokontrolne do 41 wójtów i burmistrzów skontrolowanych gmin oraz do 22 powiatowych inspektorów nadzoru budowlanego³³.

W wystąpieniach pokontrolnych NIK sformułowała łącznie 170 wniosków pokontrolnych, które najczęściej dotyczyły:

- przeprowadzania okresowych kontroli stanu dróg, o których mowa w art. 20 pkt 10 *ustawy o drogach publicznych* oraz w art. 62 ust. 1 *ustawy Prawo budowlane*,
- dokumentowania okresowych kontroli stanu technicznego dróg,
- zaprowadzenia dla zarządzanych dróg dokumentów ewidencyjnych, zgodnie z wymogami określonymi w art. 20 pkt 9 *ustawy o drogach publicznych* oraz w §§ 9-11 i w § 15 *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r.*
- ustalenia numerów ewidencyjnych dla zarządzanych dróg i obiektów mostowych,
- ujmowania w planie finansowym gminy niezbędnych środków na wykonywanie remontów dróg w oparciu o wyniki okresowych kontroli stanu technicznego dróg i obiektów mostowych.

³² Patrz przypis nr 2.

³³ W wystąpieniach do PINB zostały zamieszczone stwierdzone nieprawidłowości u wszystkich (41) skontrolowanych podmiotach.

Do ocen, uwag i wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym zastrzeżenia zgłosił Wójt Gminy Pokrzywnica. Komisja Rozstrzygająca NIK, na posiedzeniu jawnym podjęła uchwałę w dniu 29 marca 2011 r. o:

- uwzględnieniu w całości zastrzeżenia dotyczącego długości dróg i liczby obiektów mostowych zarządzanych przez Wójta Gminy Pokrzywnica oraz wykreśleniu wniosku pokontrolnego nr 1 o treści „Przedłożenie Radzie Gminy projektu uchwały w sprawie zaliczenia dróg publicznych do kategorii dróg gminnych”,
- oddaleniu zastrzeżeń w pozostałym zakresie.

W odpowiedzi na wystąpienia pokontrolne kierownicy jednostek poinformowali NIK o sposobie wykorzystania uwag i realizacji wniosków, w tym o podjętych działaniach w celu wyeliminowania ujawnionych nieprawidłowościach.

5. Załączniki

5.1. Wykaz skontrolowanych podmiotów

Lp.	Skontrolowane podmioty	Ocena w zakresie wywiązywania się z obowiązku wykonywania kontroli stanu technicznego dróg publicznych
1.	Urząd Gminy w Baranowie	Negatywna
2.	Urząd Gminy w Ciechanowie	Negatywna
3.	Urząd Gminy w Czosnowie	Negatywna
4.	Urząd Gminy w Dębie Wielkie	Negatywna
5.	Urząd Miasta i Gminy w Drobinie	Pozytywna, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości
6.	Urząd Gminy w Garbatce-Letnisko	Negatywna
7.	Urząd Gminy w Głowaczowie	Negatywna
8.	Urząd Gminy w Górznie	Negatywna
9.	Urząd Gminy w Gozdzie	Pozytywna, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości
10.	Urząd Gminy w Huszlewie	Negatywna
11.	Urząd Gminy w Howie	Negatywna
12.	Urząd Gminy w Jadowie	Negatywna
13.	Urząd Gminy w Jaktorowie	Negatywna
14.	Urząd Gminy w Jakubowie	Negatywna
15.	Urząd Gminy w Jedlińsku	Negatywna
16.	Urząd Gminy w Kowali	Negatywna
17.	Urząd Gminy w Lesznowoli	Negatywna
18.	Urząd Gminy w Łaskarzewie	Negatywna
19.	Urząd Miasta w Łaskarzewie	Negatywna
20.	Urząd Gminy w Michałowicach	Pozytywna, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości
21.	Urząd Miasta w Mławie	Pozytywna, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości
22.	Urząd Miasta i Gminy w Mordach	Negatywna
23.	Urząd Gminy w Nowej Sucha	Negatywna
24.	Urząd Gminy w Orońsku	Negatywna
25.	Urząd Gminy w Parysowie	Negatywna
26.	Urząd Gminy w Pniewach	Negatywna
27.	Urząd Gminy w Pokrzywnicy	Negatywna
28.	Urząd Gminy w Prażmowie	Negatywna
29.	Urząd Gminy w Przytyku	Negatywna
30.	Urząd Gminy w Radzanowie	Negatywna
31.	Urząd Gminy w Rybnie	Negatywna
32.	Urząd Gminy w Sannikach	Negatywna
33.	Urząd Gminy w Siennicy	Negatywna
34.	Urząd Gminy w Stanisławowie	Negatywna
35.	Urząd Gminy w Świerczach	Negatywna
36.	Urząd Gminy w Wieniawie	Negatywna

37.	Urząd Gminy w Wierzbicy	Negatywna
38.	Urząd Gminy w Wildze	Negatywna
39.	Urząd Gminy w Wolanowie	Negatywna
40.	Urząd Gminy w Zakrzewiu	Negatywna
41.	Urząd Gminy w Zaręczach Kościelnych	Negatywna

5.2. Lista osób zajmujących kierownicze stanowiska, odpowiedzialnych za kontrolowaną działalność

Lp.	Nazwa zarządcy / zarządu drogi	Nazwa funkcji kierownika jednostki	Imię i nazwisko kierownika jednostki	Okres pełnienia funkcji przez kierownika
1.	Urząd Gminy Baranów	Wójt	Andrzej Kolek	od 10.02.1995
2.	Urząd Gminy Ciechanów	Wójt	Marek Kiwit	od 10.08.1994
3.	Urząd Gminy Czosnów	Wójt	Antoni Krężlewicz	5.12.2006
4.	Urząd Gminy Dębe Wielkie	Wójt	Hanna Zofia Wodnicka	19.11.2002-13.12.2010
			Krzysztof Kalinowski	od 14.12.2010
5.	Urząd Miasta i Gminy Drobin	Burmistrz	Sławomir Wiśniewski	od 19.11.2002 r.
6.	Urząd Gminy Garbatka – Letnisko	Wójt	Tadeusz Molenda	26.11.2006–12.12.2010
			Robert Kowalczyk	od 13.12.2010
7.	Urząd Gminy Głowaczów	Wójt	Stanisław Bojarski	od 12.11.2006
8.	Urząd Gminy Górzno	Wójt	Waldemar Sabak	od 7.12.1998 r.
9.	Urząd Gminy Gózd	Wójt	Adam Jabłoński	od 26.11.2006
10.	Urząd Gminy Huszlew	Wójt	Stanisław Stefaniuk	od 13.11.2006
11.	Urząd Gminy Iłów	Wójt	Roman Kujawa	od 3.11.1998
12.	Urząd Gminy Jadów	Wójt	Stanisław Żak	10.11.1998-29.11.2010
			Stanisław Dariusz Kokoszka	od 30.11.2010
13.	Urząd Gminy Jaktorów	Wójt	Maciej Śliwerski	od 21.12.2006
14.	Urząd Gminy Jakubów	Wójt	Stanisław Piotrowski	26.11.2006-12.12.2010
			Hanna Wocial	13.12.2010
15.	Urząd Gminy Jedlińsk	Wójt	Wojciech Walczak	od 13.11.2006
16.	Urząd Gminy Kowala	Wójt	Sławomir Stanik	od 4.12.2006
17.	Urząd Gminy Lesznówola	Wójt	Maria Jolanta Batycka-Wąsik	od 12.11.1998
18.	Urząd Gminy Łaskarzew	Wójt	Marian Korycki	30.11.2006-13.12.2010
			Marian Janisiewicz	14.12.2010

19.	Urząd Miasta Łaskarzew	Burmistrz	Waldemar Larkiewicz	4.12.2006-13.12.2010
			Lidia Sopel-Sereja	14.12.2010
20.	Urząd Gminy Michałowice	Wójt	Roman Jarosław Lawrence	4.12.2006-19.06.2009
			Bolesław Kuss	6.07.2009-20.09.2009
			Krzysztof Grabka	od 21.09.2009
21.	Urząd Miasta Mławy	Burmistrz	Sławomir Kowalewski	od 26.11.2006
22.	Urząd Miasta i Gminy Mordy	Burmistrz	Andrzej Piotrowski	1.12.2006-13.12.2010
			Jerzy Wąsowski	od 14.12.2010
23.	Urząd Gminy Nowa Sucha	Wójt	Czesław Chodakowski	12.11.1998-7.12.2010
			Maciej Mońka	od 8.12.2010
24.	Urząd Gminy Orońsko	Wójt	Zdzisław Redłowski	od 26.11.2006
25.	Urząd Gminy Parysów	Wójt	Kazimierz Sionek	23.11.2006-4.03.2009
		Komisarz Rządowy	Mirosław Łukowski	5.03.2009-11.12.2010
		Wójt	Bożena Kwiatkowska	od 12.12.2010
26.	Urząd Gminy Pniewy	Wójt	Franciszek Wiesław Nasiłowski	od 6.12.2006
27.	Urząd Gminy Pokrzywnica	Wójt	Adam Dariusz Rachuba	od 6.12.2006
28.	Urząd Gminy Prażmów	Wójt	Sylwester Rajmund Puchała	5.12.2006-13.12.2010
			Grzegorz Pruszczyk	od 14.12.2010
29.	Urząd Gminy Przytyk	Wójt	Stefan Błaszczyk	12.11.2006-13.12.2010
			Dariusz Wołczyński	14.12.2010
30.	Urząd Gminy Radzanów	Wójt	Stanisław Fatek	od 5.12.2006
31.	Urząd Gminy Rybno	Wójt	Grzegorz Kropiak	od 12.11.1998
32.	Urząd Gminy Sanniki	Wójt	Gabriel Wieczorek	od 4.12.2006
33.	Urząd Gminy Siennica	Wójt	Grzegorz Zieliński	od 19.11.2002
34.	Urząd Gminy Stanisławów	Wójt	Wojciech Witczak	od 21.06.1990
35.	Urząd Gminy Świercze	Wójt	Adam Misiewicz	od 12.11.2006
36.	Urząd Gminy Wieniawa	Wójt	Witold Studziński	od 26.11.2006
37.	Urząd Gminy Wierzbica	Wójt	Dariusz Andrzej Myśliwiec	od 26.11.2006
38.	Urząd Gminy Wilga	Wójt	Szymon Woźniak	od 19.07.1994
39.	Urząd Gminy Wolanów	Wójt	Adam Gibała	1.07.1994-30.11.2010
			Krzysztof Murawski	od 1.12.2010
40.	Urząd Gminy Zakrzew	Wójt	Sławomir Białkowski	od 4.12.2006
41.	Urząd Gminy Zaręby Kościelne	Wójt	Józef Rostkowski	od 30.10.1998

5.3. Wykaz aktów prawnych dotyczących kontrolowanej działalności

1. Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2007 r. Nr 19 poz. 115, ze zm.).
2. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2010 r., Nr 243, poz. 1623, ze zm.).
3. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa lub urbanistów (Dz.U. z 2001 r. Nr 5, poz. 42 ze zm.).
5. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom (Dz.U. Nr 67, poz. 582).
6. Rozporządzenie Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 28 kwietnia 2006 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz.U. Nr 83, poz. 578 ze zm.).
7. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie trybu sporządzania informacji oraz gromadzenia i udostępniania danych o sieci dróg publicznych, obiektach mostowych, tunelach oraz promach (Dz.U. Nr 67, poz. 583).

5.4. Wykaz organów, którym przekazano informacje o wynikach kontroli

1. Wojewoda Mazowiecki
2. Marszałek Województwa Mazowieckiego
3. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad - Oddział w Warszawie
4. Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego
5. Starostowie powiatów
6. Prezydenci miast, burmistrzowie i wójtowie